

Spoštovani svetniki in svetnice.

Društvo Loka se opredeljuje glede glavnih točk uradnega dopisa, ki ga je svetnikom in društvu posredovala MONM:

1. **Leta 2017 je potekala javna razprava v okviru KCJT.** Razprava v KCJT je potekala pred skoraj desetimi leti in ne more biti podlaga za merjenje potreb in želja uporabnikov urbanih površin. Demografija se je v tem času bistveno spremenila - na Loki se nahajajo nove generacije uporabnikov s svojimi željami in interesi. MONM ugotovitve te razprave ni objavila. Prav tako nam niso dostopna izhodišča, ki so na podlagi te razprave nastala in postala temelj za načrtovanje arhitektov. Ali so imeli arhitekti dostop do teh izhodišč? Kdo je določil kakšne so potrebe novomeščanov? Ali se občani izrazili željo in potrebo po popolni spremembi konfiguracije parka?
2. **Sprejet je bil OPPN.** Društvo Loka ne zanika obstoja OPPN. Smo pa mnenja, da je trenutni projekt v nasprotju s sprejetim OPPN, saj v načrtu ni predvidena novogradnja, temveč zgolj urejanje in vzdrževanje obstoječih površin. To pomeni, da o tem projektu ni glasoval naš občinski svet in da se svetniki do načrta niso imeli priložnost opredeliti. Po mnenju društva Loka je to **bistvena kršitev postopka** in načela demokratičnosti.

Igrišča v UE B4

(18) Predvideno je ohranjanje in urejanje športnih igrišč in pripadajočih površin s tribunami, potmi, otroškimi igrali in zunanjim fitness-om ter igriščnimi ograjami.

3. **3. 6. 2024: Usklajevalno srečanje.** O usklajevalnem srečanju ne vemo ničesar. Predvidevamo, da se je na sestanke vabilo predstavnike interesnih skupin, za katere je MONM sklepala, da so pomembne za sodelovanje pri projektu. Med podpisniki peticije boste našli številne trenerje, pedagoge in športnike, ki so bili nad načrtom presenečeni in pretreseni. To kaže, da do nekega širšega dialoga ni prišlo. MONM ne more samostojno izbirati katere interesne skupine bo vabila k pogovoru o ključni infrastrukturi, ki jo uporabljajo vsi občani in občanke Novega mesta - potrebna je širša participacija in dialog.
4. **Arhitekturni natečaj.** Arhitekturni natečaj je bil izpeljan na podlagi pomanjkljivih izhodišč. Arhitekti so bili prisiljeni delati na podlagi omejenih informacij, saj jim ni bil omogočen dostop do želja in potreb uporabnikov igrišč in širše javnosti. Niso bile izpeljane arhitekturne delavnice, opravljene ankete, ali drugi načini preko katerih arhitekti zbirajo ključne podatke za svoje načrte. Načrt ki je posledično nastal je, kljub dobri arhitekturni formi, vsebinsko pomanjkljiv in ne odraža pluralizma interesov in želja občanov in občank naše občine. Srčno verjamemo, da bi bil načrt, ki bi bil narejen na podlagi dobrih izhodišč, drastično drugačen od predlaganega, saj so arhitekti močno odvisni od informacij, ki jih prejmejo bodisi od uporabnika, bodisi od občine (če ta pripravi izhodišča). Pomanjkljivost načrta je bila razvidna tudi na razgrnitvi, kjer je bil načrt deležen številnih kritik in pritožb zaskrbljenih občanov.
5. **Podrobno usklajevanje s predstavniki športa.** O tem srečanju smo povprašali osebe, ki so na njem sodelovale. Nobena izmed interesnih skupin ni imela priložnost svobodno spregovoriti o svojih željah - v okviru srečanja v sejni sobi na Rotovžu, so jim bili predloženi že narejeni načrti do katerih so se morali opredeliti. Nekateri so tam prvič slišali, da bo do dotičnega projekta prišlo. Ti sestanki niso potekali gladko, saj so po izjavah, ki smo jih pridobili od sodelujočih, nekateri že takrat izrazili dvome in občino opozorili, da bo zaradi predlagane rešitve najverjetneje prišlo do širšega protesta javnosti. Tu ni šlo za pravo participacijo, temveč zgolj validacijo obstoječih načrtov. Predstavniki so delali minimalne popravke v okviru obstoječega dizajna - obračali igrišče, se odločali glede postavitve košev, analizirali kje bo sijalo sonce, ipd. Nobeden izmed teh vnosov ne predstavlja bistvene participacije javnosti v projektu. V društvu Loka smo mnenja, da je edini pravi trenutek za participacijo javnosti in interesnih skupin takrat, ko se ustvarjajo izhodišča projekta - preden

pride do načrtne risbe. V tej fazi se lahko vsi svobodno izrazimo o svojih potrebah in željah, svobodno spregovorimo o tem, kaj nam Loka pomeni in MONM povemo, katere dele bi bilo po našem mnenju potrebno zaščititi. Naloga občine in arhitektov je, da iz teh informacij izdelajo izhodišča, ki jih uporabijo pri načrtovanju projekta.

Končna ugotovitev Društva Loka: V konkretnem postopku je prišlo do pomanjkljive participacije javnosti (občina se je odločila katere interesne skupine bo upoštevala), kar je rezultiralo v slabih izhodiščih za arhitekta. Arhitekti so, na podlagi pomanjkljivih izhodišč, po svojih najboljših močeh izdelali načrt, ki ne odraža potreb uporabnikov igrišč in širše javnosti in ne odraža zgodovinskega pomena Loke. Participacija predstavnikov športov se je pripetila v fazi, ko so bili načrti že izdelani in predstavlja validacijo obstoječega dizajna, ne pa pravo participacijo v kateri bi se lahko svobodno izrazili o svojih potrebah, željah in prihodnosti Loke. V središču načrta je črpanje evropskih sredstev in ne interes javnosti, kar je razvidno iz dopisa MONM in pa tudi iz burnih komentarjev in protesta zaskrbljenih občanov, do katerega je posledično prišlo. Projekt ni bil izveden na podlagi ustreznega OPPN, saj ta ne predvideva drastičnih sprememb Loke, ki jih predvideva projekt Urbani park Loka. To pomeni, da se do projekta niso imeli priložnost opredeliti naši svetniki in da je prišlo do bistvenih kršitev načela pravne države in demokratičnosti odločanja. Gre za vodenje projektov "od zgoraj-navzdol" pri katerem občina določa potrebe občanov in jih sili v vnaprej postavljene rešitve pri katerih resna participacija ni več mogoča.

V Društvu Loka smo bili prav tako obveščeni o dopisu župana vam svetnikom, ki je za nas zelo zaskrbljujoč, saj ne zaznavamo poglobljene analize stanja s korekcijami, temveč ton s katerim se poskuša zmanjševati resnost problema. V društvu se počutimo primorane, da na županove navedbe odgovorimo.

1. "Na pobude, ki so nerealne (»naj se ohrani vse dosedanje vsebine v nespremenjenem obsegu, zraven pa se doda še ...«; na žalost ne moreš spraviti 1,5l tekočine v litrsko steklenico) pa je seveda nemogoče odgovoriti."

V Društvu Loka se zavedamo, da je v tej fazi bistveno prepozno dajati konstruktivne predloge na projekt. Želja po vrnitvi v dvofazni postopek odločanja (občinski svet in javnost) je nastala ravno iz namena zaščite interesov ljudi, ki niso bili upoštevani v fazi priprave izhodišč projekta. Na žalost je bila širši javnosti odvzeta možnost participacije, zato so jasno sedaj, ko ni več časa in je projekt že narejen, vse naše želje nerealne.

2. "Načrtovana krajinska in arhitekturna rešitev ureditve Urbanega parka je bila izbrana na javnem odprtem (anonimnem) arhitekturnem natečaju, ki je je najbolj odprt in demokratičen postopek urejanja javnega prostora in objektov;"

Javni razpis, ki ne temelji na ustrezni participaciji javnosti je inherentno nedemokratičen. To, da se lahko na razpis prijavi več arhitekturnih pisarn in poda svojo rešitev, nima povezave z demokracijo.

3. "Razumem pogost strah, ki spremlja spremembe in novosti."

Društvo Loka in pobudniki se ne bojimo novosti. Pozdravljamo vse investicije in prenovo, ki nastane na podlagi demokratične participacije občanov in občank.

4. "V navedenem primeru pa gre s strani pobudnikov za zahteve, ki so pretirane, neargumentirane (tudi trenutek, ko so se pobudniki vključili in ne razložijo zakaj so bili pasivni v predhodnem obdobju) in v veliki meri tudi odražajo nepoznavanje tako načrtovane rešitve kot predhodnih postopkov."

Pasivnost pobudnikov je bil rezultat pomanjkanja informacij - to kar že ves čas očitamo MONM. Enako velja za vse preostale postopke pri katerih pobudniki nismo bili udeleženi, saj občina ni omogočila ustrezne participacije. Zanimivo nam je to, da s projektom niso bili seznanjeni celo nekateri svetniki. Občinski svet ni sprejel OPPN, ki bi vseboval projekt Urbani park Loka. Kako je potem nam, navadnim občanom Novega mesta, moč očitati pasivnost? Ali se moramo vsakič, ko občina objavi nov načrt, organizirati v interesne organizacije in se aktivno braniti? Ali je postopek urejanja javnih površin v osnovi adversaren? Društvo Loka ne podpira takega stališča. Želimo si participativne demokracije. Zagotovitev le-te je naloga občine in ne občanov.

5. "Tudi ob javni predstavitvi v začetku septembra se je izkazalo, da udeleženci predstavitve načrtovanih rešitev niso poznali ter da je bila veliki večini skupna samo ena pripomba: ohranitev dela »legendarnega« igrišča."

Primer legendarnega igrišča odmeva v javnosti zato, ker predstavlja pomemben del športne zgodovine Novega mesta. To, da ga je občina brez vprašanja popolnoma izbrisala, je kazatelj pomanjkanja ustrezne metodologije načrtovanja in participacije javnosti. Primer legendarnega igrišča je **zgolj** primer, ki najbolj ilustrativno odraža pomanjkljivosti projekta. Je simbol nedemokratskega načina odločanja, ki je privedla do (za nas) absurde rešitve, do katere ne bi smelo nikoli priti. Komentarji župana so za nas žaljivi, saj naš trud za ustrezno participacijo javnosti pri urejanju javnih površin poenostavljajo na enostavne slogane in trditve, ki ne odražajo globoke zaskrbljenosti javnosti nad nedemokratskimi postopki MONM.

Društvo Loka je prejelo predlog kompromisa MONM. Naše društvo takega predloga ni pooblaščen sprejeti, saj smo zgolj pobudniki peticije in ne mandatarji. Vse kar lahko naredimo je, da našim podpisnikom ponudimo možnost glasovanja o projektu. Na podlagi demokratičnega izraza volje podpisnikov, se bomo odločili o naslednjih korakih.

Lep pozdrav.

Predstavniki Društva Loka.